

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 43

van **STEVEN COENEGRACHTS**

datum: 5 oktober 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Verkavelingsvergunningen in watergevoelige gebieden - Beroepsprocedures

Begin augustus lazen we in de pers dat Vlaanderen in beroep zou gaan tegen een [verkavelingsvergunning in watergevoelig gebied in Assebroek](#). De minister belooft een week voordien dat haar administratie systematisch tegen elke bouwvergunning [in 235 overstromingsgevoelige 'signaalgebieden'](#) zou procederen.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) definieert twee soorten 'overstromingsgevoelig gebied': enerzijds 'effectief overstromingsgevoelige gebieden' die "recentelijk onder water zijn gelopen of waarvan modellen aantonen dat ze om de 100 jaar of frequenter overstroomd" en 'mogelijk overstromingsgevoelige gebieden' die "alleen bij extreme weersomstandigheden of dijkbreuken overstroomd".

1. Tegen hoeveel vergunningen in watergevoelige gebieden is de minister in beroep gegaan? Graag een overzicht per provincie voor de jaren 2018, 2019, 2020 en tot heden (2021).
 - a) In hoeveel gevallen werd het beroep reeds afgehandeld?
 - b) Wat zijn de uitkomsten van het beroep?
 - c) Voor hoeveel percent van de vergunningen in watergevoelige gebieden staan deze beroepen?
 - d) Wat was de kostprijs van de beroepen en welk budget reserveert de minister in haar ambitie om tegen alle vergunningen in watergevoelig gebied in beroep te gaan?
 - e) Hoeveel manuren kropen in het verleden in de beroepen? Kan de minister een inschatting geven van de nodige manuren van de eigen administratie voor toekomstige beroepen?
 - f) In hoeveel beroepen werd gekozen om een beroep te doen op een extern advocatenbureau? Wat waren de kostprijzen hiervoor?
2. Hoeveel van de oppervlakte van Vlaanderen is gevat door overstromingsgevoeligheid T100? Graag een overzicht van het aantal hectare per bestemming.
3. Hoeveel bestaande woningen en constructies liggen reeds binnen T100-gebieden?
4. We weten dat steden zich in het verleden voornamelijk vestigden rond waterlopen en dus overstromingsgevoelig gebied.

Hoe sluit de ambitie van de minister om in beroep te gaan tegen elke vergunning in overstromingsgevoelig gebied in overeenstemming aan met haar ambitie om verdichting te stimuleren?

ANTWOORD

op vraag nr. 43 van 5 oktober 2021
van **STEVEN COENEGRACHTS**

Het begrip "watergevoelige gebieden" kan breed geïnterpreteerd worden: signaalgebieden, effectief overstromingsgevoelige gebieden, mogelijk overstromingsgevoelige gebieden, of alle dossiers waarin de problematiek van de watertoets aan de orde is.

De aandacht wordt erop gevestigd dat de betreffende beroepen, zowel de administratieve als de jurisdictionele, worden ingesteld door de leidend ambtenaar van het departement Omgeving en niet door de minister.

Binnen deze context gaat het enkel over beroepen tegen omgevingsvergunningen waarin de watertoets niet, foutief of onvolledig is gebeurd, met specifieke aandacht voor vergunningen verleend voor percelen gelegen in signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering tot een vervolgtraject "bouwvrij" heeft beslist.

1. In 2020 heeft het departement Omgeving een digitale tool ontwikkeld die het vanaf dan mogelijk maakt om de beslissingen van lokale besturen op het omgevingsloket te screenen op basis van een aantal criteria. Eén van die criteria is de eventuele ligging in effectief overstromingsgevoelige gebieden of die signaalgebieden waarbij de Vlaamse Regering een vervolgtraject "bouwvrij" of "verscherpte watertoets" heeft goedgekeurd. In die gevallen screent het departement Omgeving de beslissingen op basis van een set van informatie die gestructureerd ingegeven wordt (in selectie- of invulvelden) in het omgevingsloket.

Sinds mei 2020 is deze tool actief en kan er gemonitord worden op aantal beroepen en criteria. Raadpleging van de digitale tool levert volgende cijfers (tot en met september 2021) op:

Overzicht van aantal ingestelde administratieve beroepen (bij de deputatie of de minister) per criterium en per provincie:

	Signaalgebied	Signaalgebied & Watertoets	Watertoets	Eindtotaal
2020		1	15	16
Antwerpen		1	2	3
Limburg			1	1
Oost-Vlaanderen			2	2
Vlaams-Brabant			5	5
West-Vlaanderen			5	5
2021 (jan-sep)	2	1	18	21
Antwerpen	1		7	8
Limburg			3	3
Oost-Vlaanderen			2	2
Vlaams-Brabant			3	3
West-Vlaanderen	1	1	3	5

Beroepen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) :

- In 2020 stelde de leidend ambtenaar van het departement Omgeving 1 keer beroep in tegen een omgevingsvergunning voor het verharden van gronden in een effectief overstromingsgevoelig gebied (provincie Antwerpen).
 - In 2021 werd beroep ingesteld tegen een omgevingsvergunning voor een woning in signaalgebied (provincie Antwerpen).
- a) Voor de jaren 2019 en 2020 werden alle ingediende beroepen afgehandeld, inclusief het voormelde beroep bij de RvVb tegen een omgevingsvergunning voor het verharden van gronden in overstromingsgevoelig gebied.
- b) Een overzicht van de gekende beslissingen in beroep:

	Signaalgebied	Signaalgebied & Watertoets	Watertoets	Eindtotaal
2020		1	15	16
VERGUNNING - GEDEELTELIJK			1	1
VERGUNNING - VOLLEDIG			2	2
WEIGERING		1	11	12
ONONTVANKELIJK			1	1
2021	1		6	7
VERGUNNING - VOLLEDIG			2	2
WEIGERING	1		4	5

Het voormelde beroep bij de RvVb tegen de omgevingsvergunning voor het verharden van gronden in overstromingsgevoelig gebied heeft geresulteerd in een vernietiging van de omgevingsvergunning van de deputatie van de provincie Antwerpen. De RvVb heeft de vergunning definitief geweigerd op basis van de substitutiebevoegdheid.

- c) Deze beroepen in 2020 en 2021 maken ca 4% uit van het totaal aantal vergunningen voor constructies gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied of signaalgebied.

- d-e) Voor administratief beroep (bij de deputatie of de minister) is geen kostprijs of rolrecht verschuldigd.

Voor beroepen bij de RvVb is de leidend ambtenaar van het departement Omgeving vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht. Binnen de afdeling GOP werkt een team aan het proces "instellen beroep": het screenen van de dossiers, de bespreking ervan met de leidend ambtenaar, het opmaken, opladen en opvolgen van een beroepschrift,... De inzet van dit team omvat ongeveer 6VTE. Er is geen gedetailleerd overzicht van het concreet aantal manuren dat hieraan wordt gespendeerd. Voor een gemiddeld beroepsdossier bij de RvVb tegen een beslissing in laatste aanleg kan gerekend worden op een geraamd aantal van 7 manuren (eigen administratie). Voor de toekomstige beroepen kan eveneens uitgegaan worden van deze richtcijfers.

- f) Voor administratief beroep (bij de deputatie of de minister) wordt geen beroep gedaan op een extern advocatenbureau.

Voor beroepen bij de RvVb wordt in principe steeds een beroep gedaan op een advocatenbureau. Voor de tussenkomst van een advocaat in een vernietigingsprocedure geldt een forfaitair tarief van 2.250 euro (ereloon van 1.500 euro en kostenvergoeding van 750 euro), exclusief BTW. Er wordt voor dergelijke procedures geen afzonderlijk budget voorzien. De advocaten worden vergoed door hetzij het Grondfonds, hetzij het Minafonds, naargelang het zwaartepunt van de middelen ligt bij hetzij ruimtelijke ordening, hetzij milieu.

2. De effectief overstromingsgevoelige gebieden (EOG) zijn gebieden die recent nog onder water liepen (ROG), of waarvan modellering aangeeft dat het er gemiddeld om de 100 jaar (of frequenter dus) overstroomt (T100). In onderstaande tabel wordt de som van alle bestemmingen (in ha) opgenomen die in effectief overstromingsgevoelig gebied liggen (versie 2017 zoals opgenomen in de watertoets).

wonen	140 ha
recreatie	2.320 ha
reservaat en natuur	310 ha
overig groen (buffer, park,...)	740 ha
bos	950 ha
landbouw	8.110 ha
industrie	810 ha
overige bestemmingen (openbaar nut, militair domein, infrastructuur, ...)	8.490 ha

3. Op basis van de datalagen voor gebouwen en constructies in het grootschalig referentiebestand (GRB, toestand maart 2021) liggen ca. 75.800 gebouwen of constructies in effectief overstromingsgevoelig gebied.
4. In historische steden heeft men ook ingrepen gedaan om waterlopen te verleggen. Daarnaast blijkt uit consultatie van de kaart met het overstromingsrisico, dat effectief overstromingsgevoelige gebieden in stadskernen heel beperkt zijn. Deze zijn zo goed als onbebouwd. Het is dan ook vanuit die optiek dat we die gebieden bouwvrij willen houden en mijn administratie systematisch screent bij dergelijke dossiers.